

Wykład:

**Przedsiębiorca i jego rola
we współczesnej gospodarce**

Przedsiębiorca

- Każdy, kto otrzymuje **niepewny przychód**, jest **skłonny do ryzyka**, może być utożsamiany z przedsiębiorcą [Richard Cantillon].
- Przedsiębiorca - **tworzy przedsiębiorstwo** lub obejmuje nad nim kontrolę, **dostrzega** sprzyjające interesom **okazje** i wykorzystuje je [Jean Say].
- Przedsiębiorca - osoba, która wciąż dokonuje nowych kombinacji środków produkcji w celu stworzenia **innowacji** [Joseph Schumpeter].

Przedsiębiorca wg polskiego prawa

Art. 4. 1. **Przedsiębiorcą jest osoba fizyczna, osoba prawna lub jednostka organizacyjna niebędąca osobą prawną, której odrębna ustawa przyznaje zdolność prawną, wykonująca działalność gospodarczą.**

2. Przedsiębiorcami są także wspólnicy spółki cywilnej w zakresie wykonywanej przez nich działalności gospodarczej.

Art. 3. **Działalnością gospodarczą jest zorganizowana działalność zarobkowa, wykonywana we własnym imieniu i w sposób ciągły.**

USTAWA z dnia 6 marca 2018 r. Prawo przedsiębiorców.

Start-up - definicja

Start-up - przedsiębiorstwo w początkowej fazie rozwoju, gdzie przedsiębiorca pozyskuje finansowanie na realizację swojego pomysłu, zakłada pierwsze podstawowe struktury i inicjuje działalność operacyjną.

Business Dictionary, 2015

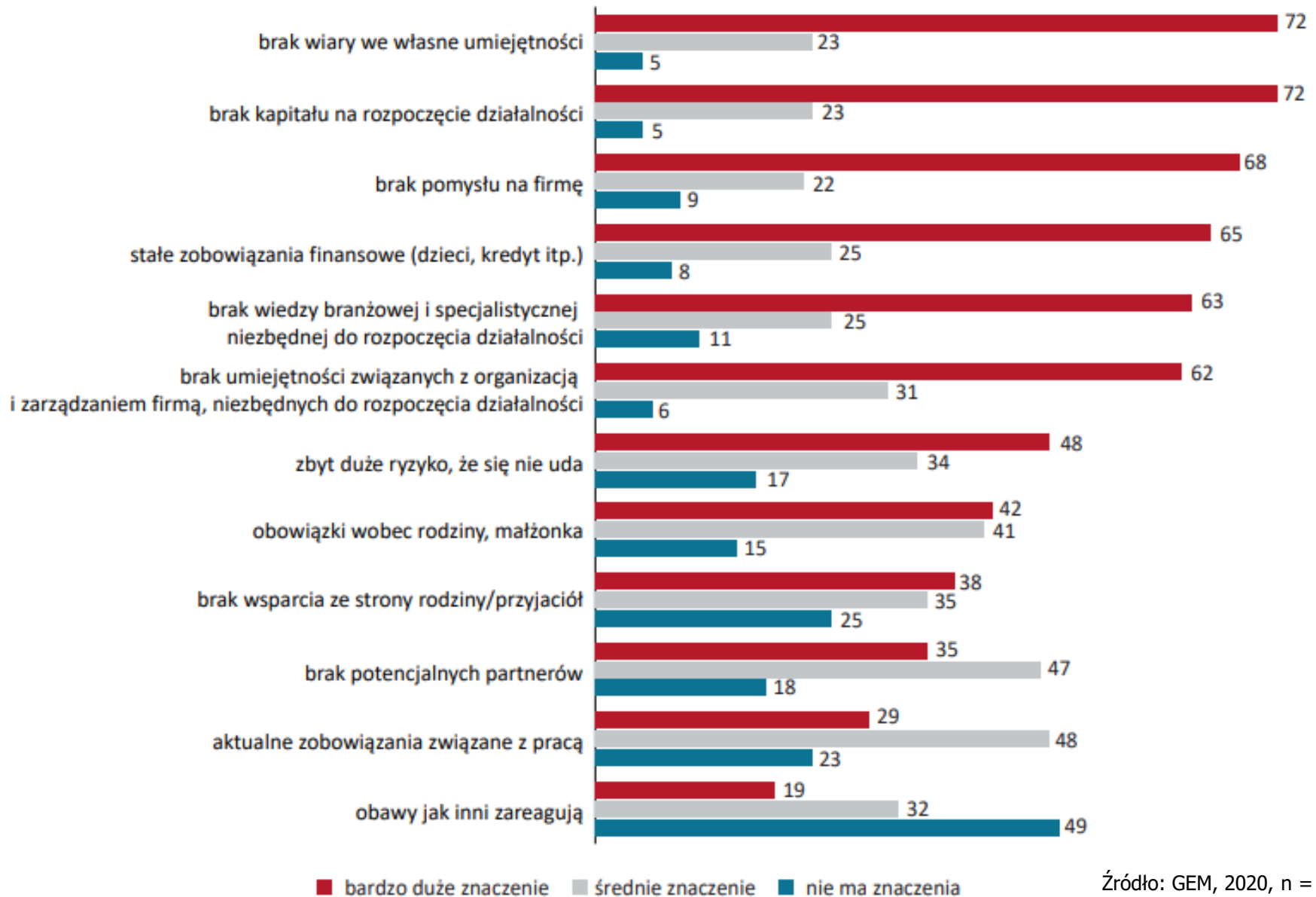
Start-up - każda organizacja, która została utworzona w celu opracowania nowego produktu lub usługi, działająca w warunkach skrajnej niepewności.

E. Ries, 2011

Start-up - to przedsiębiorstwo pracujące nad rozwiązaniem problemu, które nie jest oczywiste, a sukces tego przedsięwzięcia nie jest gwarantowany.

Robehmed, 2013

Czynniki, które mogą powstrzymać przed założeniem firmy typu start-up (% wskazań właścicieli młodych firm)

Źródło: GEM, 2020, n = 248.

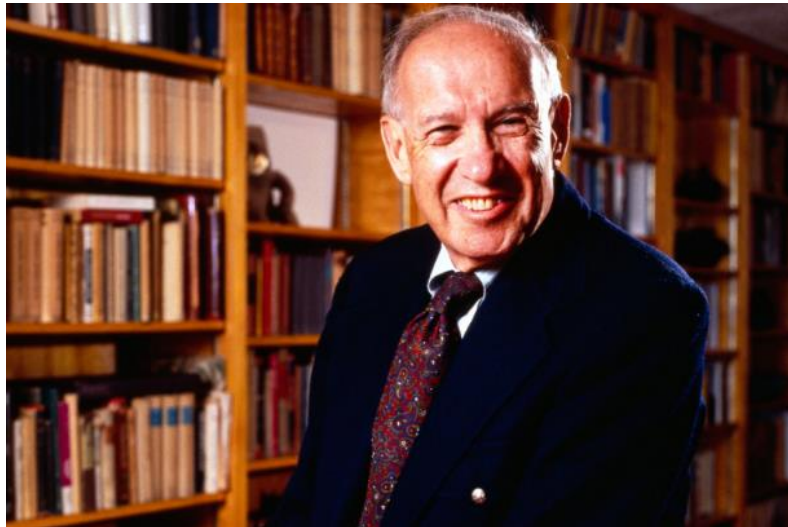
Czy przedsiębiorczości można się nauczyć?

Zgodność z opinią	Studenci bez intencji przedsiębiorczych	Studenci wykazujący intencje przedsiębiorcze
Zdecydowanie tak	25%	21%
Raczej tak	46%	60%
Ani tak, ani nie	20%	13%
Raczej nie	7%	7%
Zdecydowanie nie	2%	0%
RAZEM	100%	100%

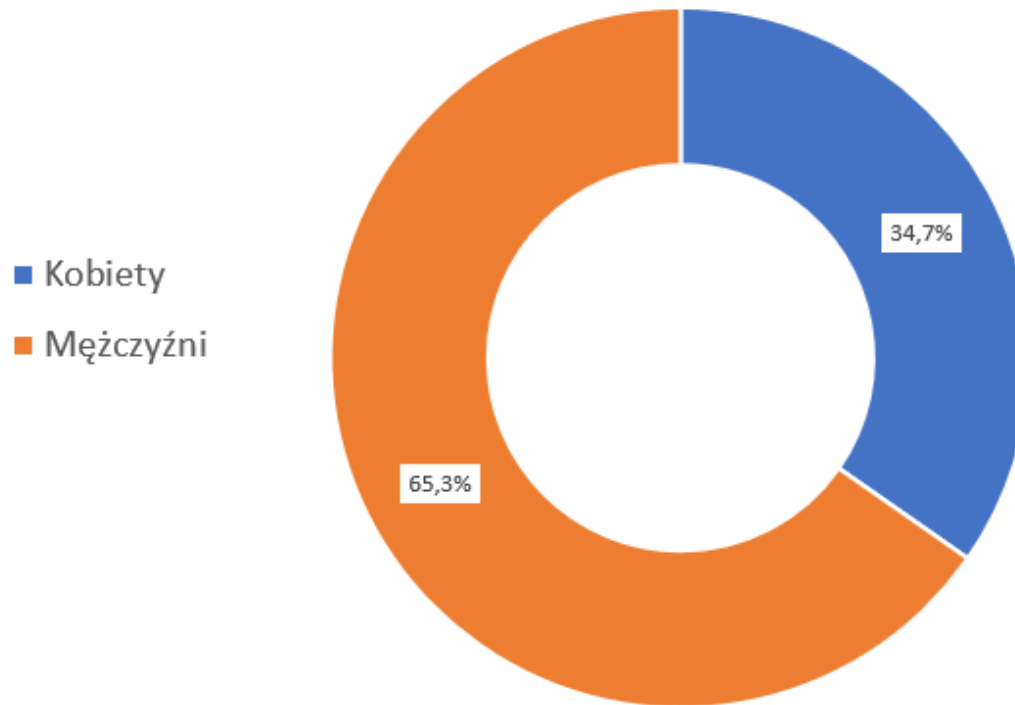
Źródło: opracowanie własne na podstawie badań ankietowych (n=356).

Każdy, kto jest w stanie sprostać wymogom podejmowania ryzykownych decyzji, może nauczyć się przedsiębiorczego działania i tym samym zostać przedsiębiorcą

[Peter Drucker].

Struktura przedsiębiorstw powstałych w 2020 roku i aktywnych do 2022 roku

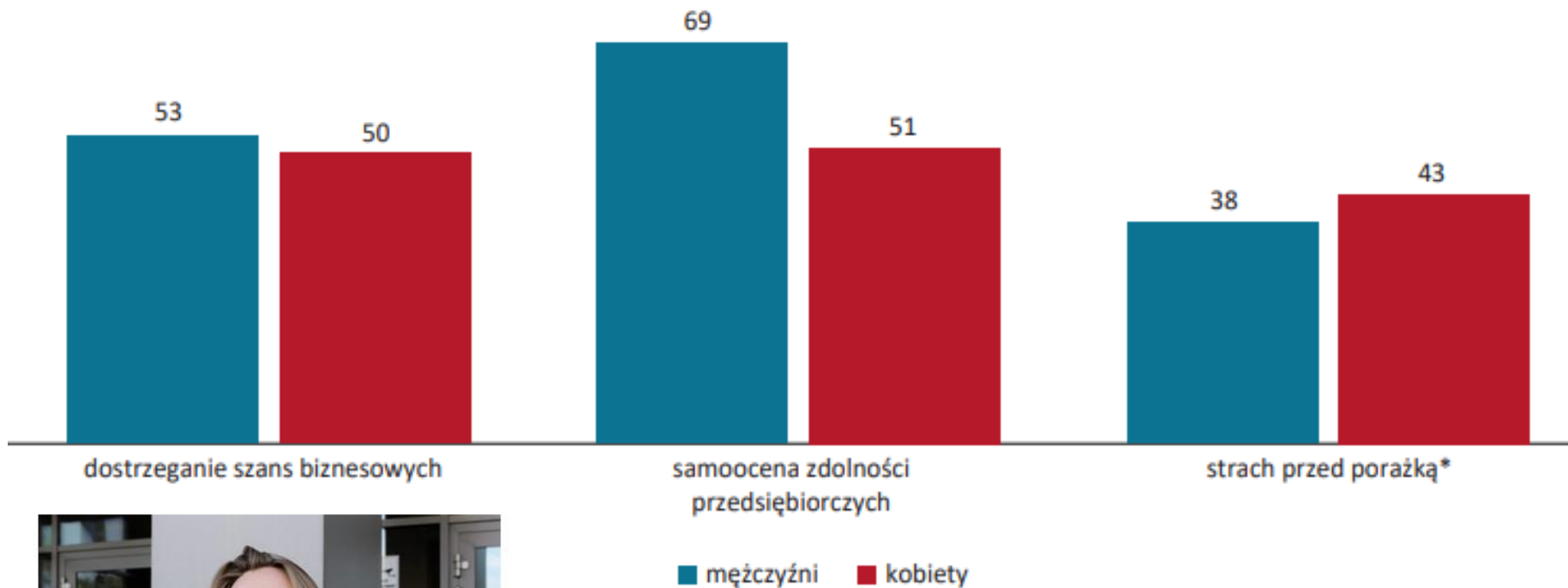

Źródło: GUS (2023), Przedsiębiorstwa niefinansowe powstałe w latach 2017–2021.

Postawy przedsiębiorcze wśród kobiet i mężczyzn w Polsce w 2020 r.

(% dorosłych wśród kobiet/mężczyzn)

Olga Malinkiewicz (Saule Technologies)
- ogniwa perowskitowe

Źródło: PARP (2021), Raport z badania Global Entrepreneurship Monitor Polska 2021.

Intencje przedsiębiorcze kobiet i mężczyzn, 2016

■ Intencje przedsiębiorcze wśród kobiet (% kobiet, które chcą założyć firmę w ciągu 3 lat)

■ Intencje przedsiębiorcze wśród mężczyzn (% mężczyzn, którzy chcą założyć firmę w ciągu 3 lat)

Płeć a zachowania gospodarcze

Zachowania gospodarcze	Płeć		χ^2	V	p
	Mężczyzna	Kobieta			
Inwestycje w ostatnim roku	43,0%	39,8%	1,5	0,03	0,219
Plany inwestycyjne	35,9%	30,0%	5,6	0,06	0,018
Wprowadzanie innowacji	26,4%	17,1%	18,2	0,11	0,000
Korzystanie z kredytów	28,1%	22,2%	6,7	0,07	0,009
Korzystanie z lokat	19,6%	21,8%	1,1	0,03	0,295
Eksport / import	10,5%	5,4%	12,4	0,09	0,000

Mężczyźni częściej deklarowali wysoką skłonność do ryzyka w sprawach biznesowych (M: 23,7% i K: 16,5%), a rzadziej niską skłonność do ryzyka (M: 26,8% i K: 34,2%).

Płeć a wyniki finansowe

Wyniki finansowe	Płeć		χ^2	V	p
	Mężczyzna	Kobieta			
Wzrost obrotów	19,3%	13,8%	12,4	0,09	0,002
Spadek obrotów	21,7%	18,6%			
Wzrost zysków	19,3%	11,9%	14,7	0,10	0,001
Spadek zysków	23,2%	23,7%			
Problemy z płynnością	34,9%	29,6%	4,6	0,06	0,031

Źródło: opracowanie własne na podstawie badań ankietowych (n=1100).

Struktura branżowa przedsiębiorstw wg płci właściciela

Branża	Płeć	
	Mężczyzna	Kobieta
produkcja (sekcja D)	22,3%	12,9%
budownictwo (sekcja F)	16,1%	2,3%
handel (sekcja G)	25,0%	28,1%
hotele/restauracje (sekcja H)	2,5%	5,0%
transport (sekcja I)	6,7%	2,3%
pośrednictwo finansowe (sekcja J)	1,9%	3,0%
obsługa nieruchomości (sekcja K)	10,7%	13,4%
edukacja (sekcja M)	5,4%	17,6%
ochrona zdrowia i opieka społeczna (sekcja N)	1,9%	7,7%
pozostałe (sekcja O)	7,6%	8,0%
RAZEM	100,0%	100,0%

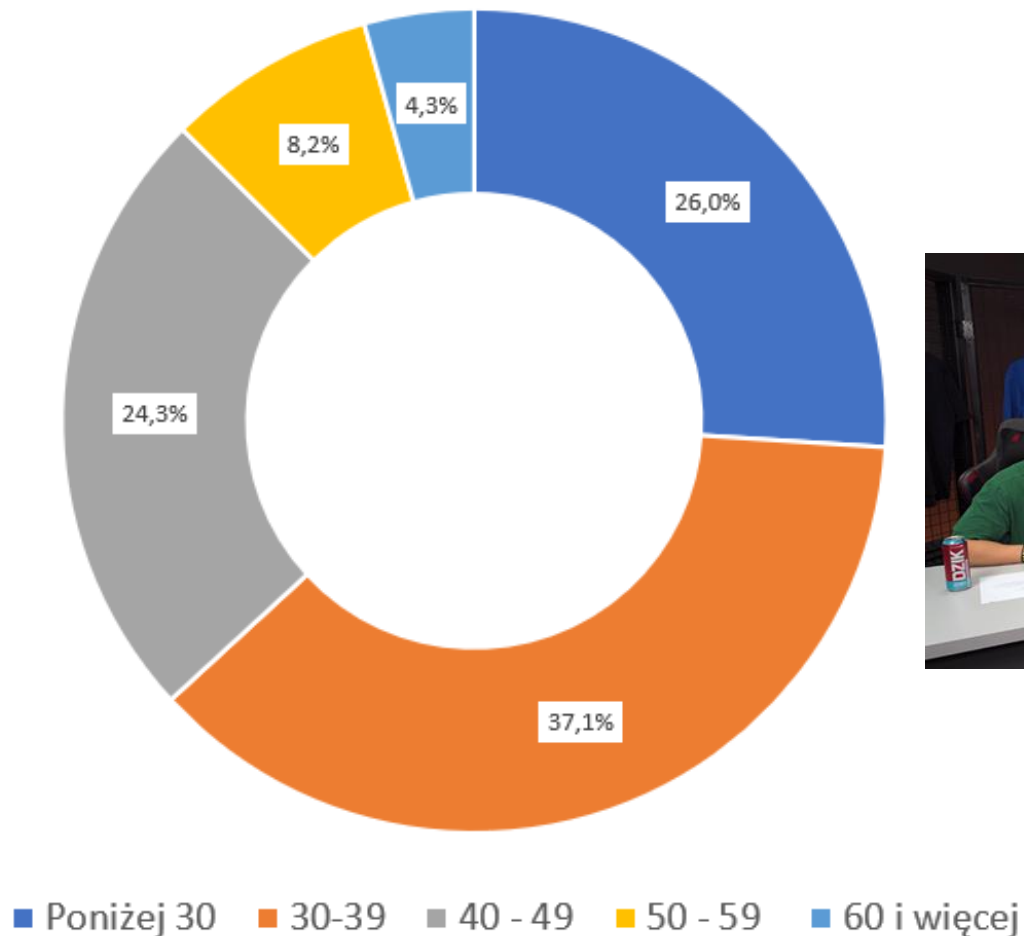
Źródło: opracowanie własne na podstawie badań ankietowych (n=1469).

Charakterystyka przedsiębiorców - wiek

Grupa wiekowa	Aktywne podmioty	%
<20	6 574	0,3%
20-29	259 949	10,0%
30-39	696 208	26,7%
40-49	737 189	28,2%
50-59	472 296	18,1%
60-69	320 599	12,3%
70-79	103 113	3,9%
≥80	14 937	0,6%
Suma	2 610 865	100,0%

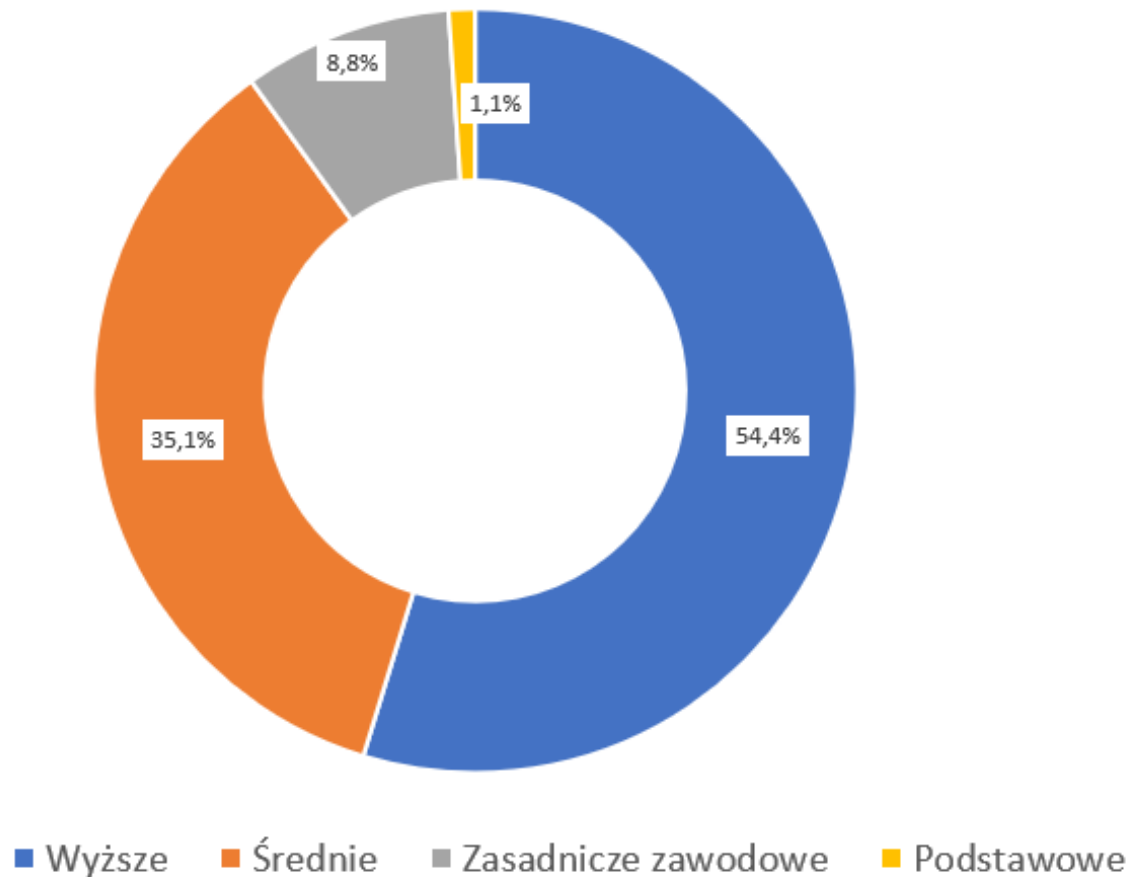
Źródło: CEIDG (2023), Data wygenerowania raportu: 2023-01-03.

Struktura nowych przedsiębiorstw powstałych w 2020 r. i aktywnych do 2022 r. według wieku przedsiębiorcy

Źródło: GUS (2023), Przedsiębiorstwa niefinansowe powstałe w latach 2017-2021.

Struktura przedsiębiorstw powstałych w 2020 r. i aktywnych do 2022 r. według wykształcenia przedsiębiorcy

Wykształcenie przedsiębiorcy a zachowania gospodarcze

Zachowania gospodarcze	Wykształcenie przedsiębiorcy			χ^2	V	p
	Podstawowe i zawodowe	Średnie	Wyższe			
Inwestycje w ostatnim roku	36,2%	37,1%	46,1%	12,7	0,09	0,002
Plany inwestycyjne	28,3%	30,9%	36,0%	5,7	0,06	0,059
Wprowadzanie innowacji	20,3%	18,7%	25,3%	8,7	0,08	0,013
Korzystanie z kredytów	19,6%	26,6%	25,6%	3,0	0,04	0,226
Korzystanie z lokat	10,1%	18,0%	24,5%	18,6	0,11	0,000
Eksport / import	2,9%	5,9%	11,0%	16,9	0,11	0,000
Wzrost zatrudnienia	4,3%	7,3%	9,6%	18,0	0,08	0,001
Spadek zatrudnienia	4,3%	6,6%	10,8%			

Źródło: opracowanie własne na podstawie badań ankietowych (n=1469).

Wykształcenie przedsiębiorcy a wyniki finansowe, 2011

Wyniki finansowe	Wykształcenie przedsiębiorcy			χ^2	V	p
	Podstawowe i zawodowe	Średnie	Wyższe			
Wzrost obrotów	10,9%	14,3%	19,9%	19,1	0,08	0,001
Spadek obrotów	24,6%	23,8%	16,7%			
Wzrost zysków	8,0%	14,5%	18,6%	22,4	0,09	0,000
Spadek zysków	33,3%	26,0%	19,5%			
Problemy z płynnością	31,9%	38,3%	27,9%	16,1	0,10	0,000

Źródło: opracowanie własne na podstawie badań ankietowych (n=1469).

Główna rola przedsiębiorcy w biznesie

Określenie najlepiej pasujące do respondenta jako przedsiębiorcy	Ogółem MSP	Firmy mikro n=600		Firmy małe n=300		Firmy średnie n=200	
		liczba odp.	% odp.	liczba odp.	% odp.	liczba odp.	% odp.
organizator	37,6%	222	37,0%	146	48,7%	93	46,5%
sprzedawca	24,5%	151	25,2%	41	13,7%	17	8,5%
rzemieślnik	16,8%	102	17,0%	40	13,3%	22	11,0%
innowator	12,5%	73	12,2%	51	17,0%	47	23,5%
odkrywca okazji / inwestor	8,0%	48	8,0%	20	6,7%	21	10,5%
OGÓŁEM	100%	600	100%	300	100%	200	100%

Źródło: opracowanie własne na podstawie badań ankietowych (n=1100).

Rola przedsiębiorcy w biznesie a zachowania gospodarcze, 2014

Zachowania gospodarcze	Rola przedsiębiorcy				
	Odkrywca okazji (n=89)	Innowator (n=171)	Organizator (n=461)	Sprzedawca (n=209)	Rzemieślnik (n=164)
Inwestycje w ostatnim roku	38,2%	44,4%	40,3%	34,9%	38,4%
Plany inwestycyjne	34,8%	36,3%	29,5%	32,1%	26,2%
Wprowadzanie innowacji	31,5%	32,7%	26,5%	25,8%	19,5%
Korzystanie z kredytów	27,0%	29,2%	24,9%	18,7%	22,6%
Korzystanie z lokat	30,3%	22,8%	20,2%	21,5%	22,6%
Eksport / import	14,6%	11,7%	9,5%	2,4%	6,1%
Wzrost zatrudnienia	7,9%	11,1%	8,9%	6,7%	3,7%
Spadek zatrudnienia	4,5%	11,7%	7,8%	4,8%	7,9%

Źródło: opracowanie własne na podstawie badań ankietowych (n=1100).

Rola przedsiębiorcy w biznesie a wyniki finansowe, 2014

Wyniki finansowe	Rola przedsiębiorcy				
	Odkrywca okazji (n=89)	Innowator (n=171)	Organizator (n=461)	Sprzedawca (n=209)	Rzemieślnik (n=164)
Wzrost obrotów	32,6%	28,7%	21,9%	20,6%	15,9%
Spadek obrotów	23,6%	18,7%	22,1%	32,5%	29,9%
Wzrost zysków	32,6%	28,7%	20,4%	18,2%	14,6%
Spadek zysków	19,1%	21,6%	25,2%	31,6%	36,0%
Dobra lub bardzo dobra sytuacja finansowa	48,3%	45,6%	40,1%	27,3%	27,4%
Zła lub bardzo zła sytuacja finansowa	7,9%	7,6%	8,7%	10,5%	12,2%
Problemy z płynnością	15,7%	28,7%	24,3%	35,4%	34,1%

Źródło: opracowanie własne na podstawie badań ankietowych (n=1469).

Charakterystyka psychograficzna przedsiębiorców

Cechy właściciela / osoby zarządzającej	Ogółem MSP	Firmy mikro n=612	Firmy małe n=318	Firmy średnie n=164
energia / chęć działania	8,76	8,76	8,86	8,81
motywacja osiągnięć	8,73	8,73	8,83	8,87
łatwość nawiązywania kontaktów / relacji z klientami / pośrednikami	8,71	8,70	8,88	8,70
optymizm	8,57	8,57	8,73	8,59
pewność siebie	8,43	8,42	8,78	8,69
poczucie kontroli nad biznesem	8,35	8,34	8,64	8,55
orientacja na wzrost / rozwój firmy	8,33	8,32	8,66	8,61
innowacyjność / kreatywność	8,31	8,30	8,53	8,66
spokój, opanowanie	8,20	8,19	8,40	8,48

Natężenie cech psychograficznych było oceniane w skali 10-stopniowej, gdzie 10-oznacza bardzo silne natężenie danej cechy, a 1- bardzo słabe natężenie danej cechy.

Cechy osobowości a korzystanie z kredytów – analiza punktowa

Cechy osobowości	Korzystanie z kredytów	
	TAK	NIE
motywacja osiągnięć	8,90	8,62
poczucie kontroli nad biznesem	8,72	8,46
potrzeba niezależności	8,80	8,78
pewność siebie	8,76	8,57
innowacyjność / kreatywność	8,56	8,32
potrzeba zmian	8,11	7,95
stabilność emocjonalna (spokój, opanowanie)	8,46	8,44
orientacja na wzrost / rozwój firmy	8,83	8,42
orientacja na ludzi	8,72	8,50
łatwość nawiązywania kontaktów	9,06	8,85
optymizm	8,91	8,71
myślenie długookresowe	8,83	8,54
energia / chęć działania	8,97	8,89

Źródło: opracowanie własne na podstawie badań ankietowych (n=1469).

Charakterystyka psychograficzna przedsiębiorców

Cechy osobowości	Studenci bez intencji przedsiębiorczych	Studenci wykazujący intencje przedsiębiorcze	Przedsiębiorcy
motywacja osiągnięć	7,44	7,83	8,73
łatwość nawiązywania kontaktów	7,00	7,25	8,71
optymizm	6,39	6,86	8,57
pewność siebie	6,26	7,08	8,43
poczucie kontroli nad swoim życiem / biznesem	6,83	7,45	8,35
orientacja na wzrost / rozwój	7,24	7,89	8,33
innowacyjność / kreatywność	6,26	7,08	8,31

Natężenie cech psychograficznych było oceniane w skali 10-stopniowej, gdzie 10-oznacza bardzo silne natężenie danej cechy, a 1- bardzo słabe natężenie danej cechy.

Charakterystyka psychograficzna przedsiębiorców

Cechy osobowości	Studenci bez intencji przedsiębiorczych	Studenci wykazujący intencje przedsiębiorcze	Przedsiębiorcy
Chęć do pracy – energia, poziom motywacji, wytrwałość, rzetelność, zdolność wykonywania zadań	7,92	7,85	8,50
Otwartość na doświadczenia – podatność na nowe pomysły i doświadczenia	7,19	7,95	8,22
Akceptowalność – chęć i zdolność do współpracy z innymi i unikania konfliktów, zaufanie	7,44	7,65	8,00
Ekstrawersja – towarzyskość, chęć przebywania w grupie, potrzeba aktywności, pozytywna energia	6,78	6,74	7,87
Neurotyczność – brak odporności na stres, gniew, nerwowość, lęk, depresja	5,00	4,28	4,48

Natężenie cech psychograficznych było oceniane w skali 10-stopniowej, gdzie 10-oznacza bardzo silne natężenie danej cechy, a 1- bardzo słabe natężenie danej cechy.

Charakterystyka behawioralna przedsiębiorców*

Opinia dotycząca właściciela / osoby zarządzającej	zdec. nie	raczej nie	trudno powiedzieć	raczej tak	zdec. tak
<i>Potrafię zarządzać finansami lepiej, niż inni przedsiębiorcy.</i>	1,0%	8,9%	42,5%	41,9%	5,8%
<i>Mam pełną kontrolę nad rozwojem mojej firmy, tylko ode mnie zależy, jakie wyniki firma osiągnie w kolejnym roku.</i>	1,3%	8,6%	28,8%	47,7%	13,7%
<i>Mam na tyle duże doświadczenie w branży, że jestem w stanie przewidzieć, co się będzie działo w ciągu następnego roku.</i>	0,3%	6,9%	28,6%	54,9%	9,3%
<i>W relacjach z bankami zdarzyło mi się odczuwać negatywne emocje (np. złość, rozczarowanie w związku z niekorzystnymi lub nieprzewidzianymi decyzjami banku).</i>	5,9%	25,7%	32,0%	32,9%	3,5%

*rozkład odpowiedzi w firmach mikro (n=709)

Wcześniejsze doświadczenie biznesowe przedsiębiorców

Posiadanie doświadczenia biznesowego przed uruchomieniem obecnej działalności	Ogółem MSP	Firmy mikro n=600		Firmy małe n=300		Firmy średnie n=200	
		liczba odp.	% odp.	liczba odp.	% odp.	liczba odp.	% odp.
nie	49,5%	298	49,7%	148	49,3%	72	36,0%
tak	50,5%	302	50,3%	152	50,7%	128	64,0%
OGÓŁEM	100%	600	100%	300	100%	200	100%

Rodzaj wcześniejszego doświadczenia biznesowego	Ogółem MSP	Firmy mikro n=302		Firmy małe n=152		Firmy średnie n=128	
		liczba odp.	% odp.	liczba odp.	% odp.	liczba odp.	% odp.
pracowałem w innej firmie z tej branży, co pozwoliło mi zebrać doświadczenia	59,3%	179	59,3%	91	59,9%	75	58,6%
prowadziłem inną własną firmę	26,1%	79	26,2%	37	24,3%	33	25,8%
pomagałem w biznesie rodzinnym	19,4%	58	19,2%	36	23,7%	26	20,3%
inne doświadczenia	1,7%	5	1,7%	4	2,6%	5	3,9%

Przedsiębiorca

Przedsiębiorca - jest to osoba, zajmująca się działalnością gospodarczą, która odkrywa potencjalnie zyskowe możliwości.

Kamerschen, Mc Kenzie, Nardinelli 1991

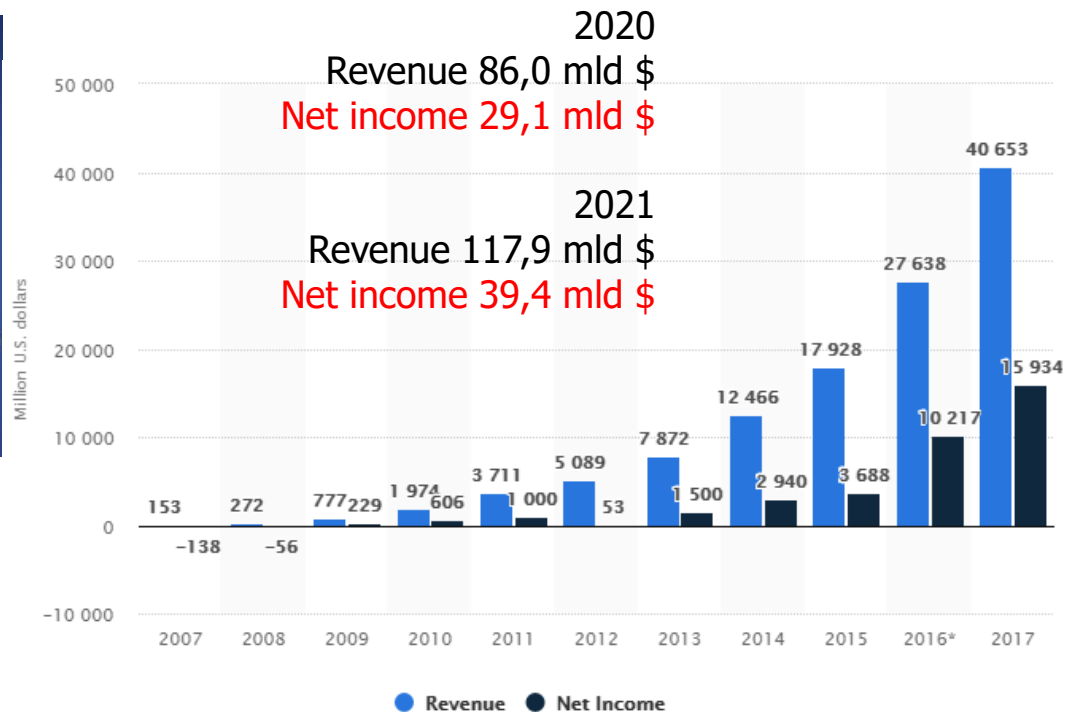
Mark Zuckerberg
net worth 51,2 mld USD (2022)

2018
Revenue 55,8 mld \$
Net income 22,1 mld \$

2019
Revenue 70,7 mld \$
Net income 18,5 mld \$

2020
Revenue 86,0 mld \$
Net income 29,1 mld \$

2021
Revenue 117,9 mld \$
Net income 39,4 mld \$

Motywy decydujące o utworzeniu własnej firmy

Motywy decydujące o utworzeniu własnej firmy	Ogółem MSP	Firmy mikro n=600		Firmy małe n=300		Firmy średnie n=200	
		liczba odp.	% odp.	liczba odp.	% odp.	liczba odp.	% odp.
potrzeba niezależności	41,8%	251	41,8%	127	42,3%	80	40,0%
ureczywistnienie własnych idei / pomysłu na biznes	19,7%	117	19,5%	70	23,3%	51	25,5%
możliwość zarobienia większych pieniędzy niż na etacie	13,7%	82	13,7%	42	14,0%	21	10,5%
brak pracy lub ryzyko jej utraty	12,2%	75	12,5%	20	6,7%	15	7,5%
wykorzystanie okazji rynkowej	12,2%	73	12,2%	36	12,0%	30	15,0%
inne	0,4%	2	0,3%	5	1,7%	3	1,5%
OGÓŁEM	100%	600	100%	300	100%	200	100%

Najbogatsi przedsiębiorcy na świecie

Lp.	Imię i nazwisko	Majątek netto (w mld USD)	Źródło bogactwa	Kraj
1	Elon Musk	249	Tesla, SpaceX	USA
2	Bernard Arnault z rodziną	209	LVMH	Francja
3	Jeff Bezos	161	Amazon	USA
4	Larry Ellison	152	Oracle	USA
5	Warren Buffett	121	Berkshire Hathaway	USA
6	Larry Page	115	Google	USA

Źródło: Forbes (2023).

Marcin Iwiński i Michał Kiciński z CD Projekt

Iwiński Marcin 12,88%

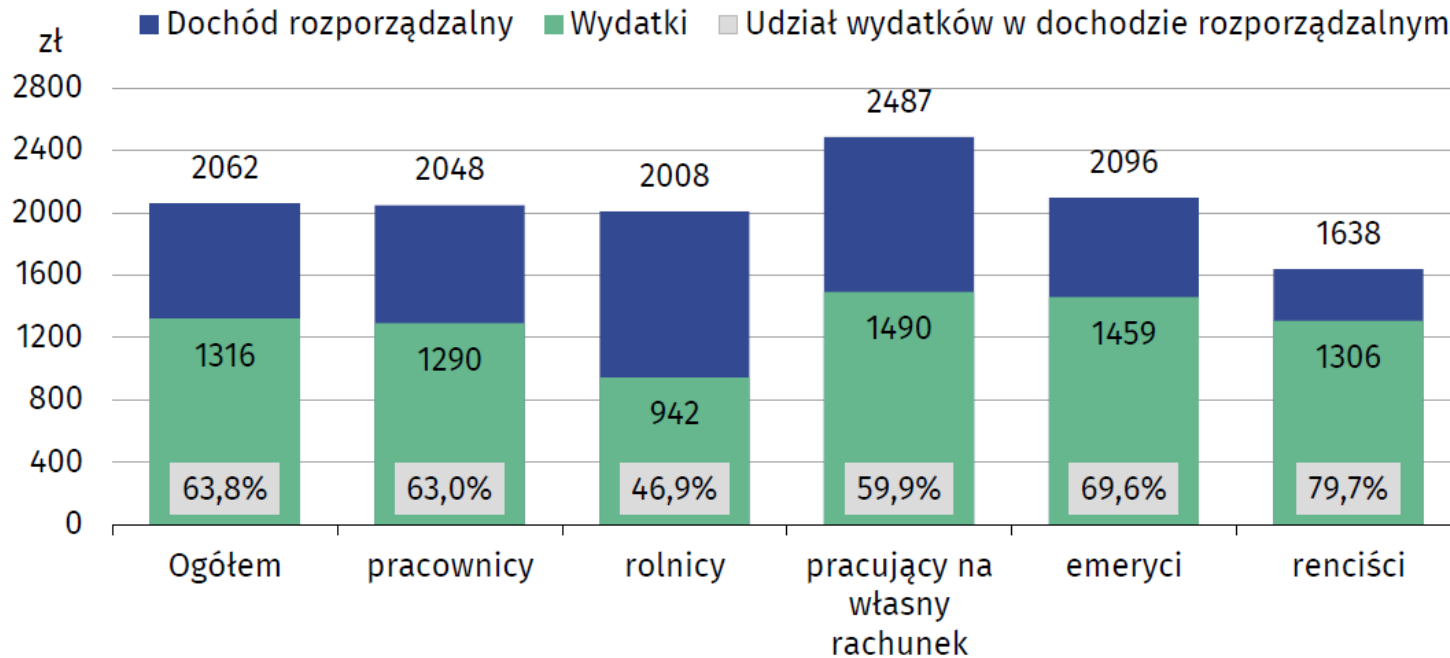

Kiciński Michał 10,46%

Kapitalizacja giełdowa CD Projekt **15,4 mld zł** (8.09.2023)

Dochody dyspozycyjne i wydatki gospodarstw domowych na 1 osobę w Polsce, 2021

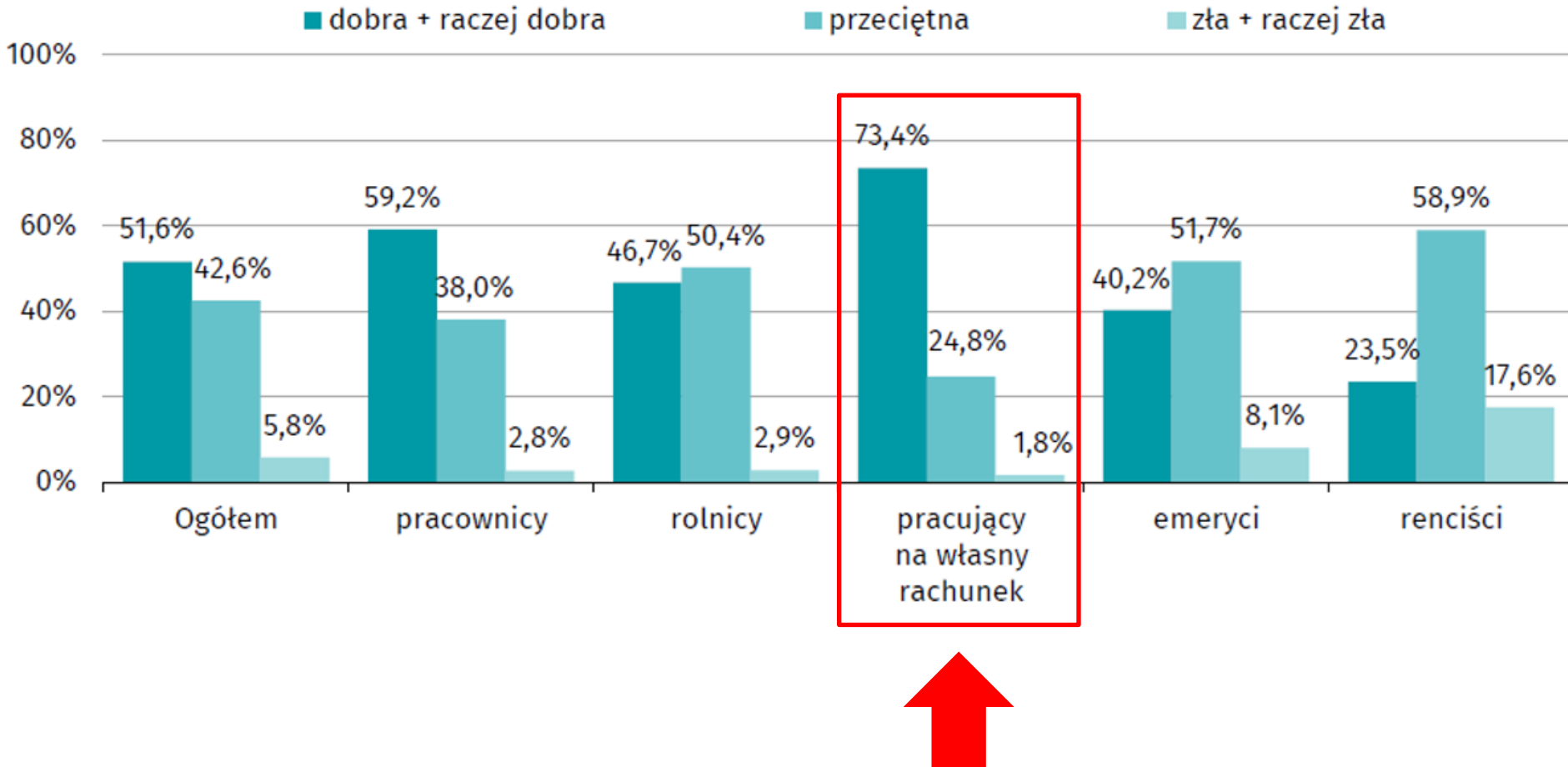
Źródło: GUS, Budżety gospodarstw domowych w 2021 r.

Dochód rozporządzalny (na 1 osobę) wyższy o 21% niż pracownika etatowego

Subiektywna ocena sytuacji materialnej gospodarstw domowych według grup społeczno-ekonomicznych w 2020 r.

Majątek brutto, majątek netto i zadłużenie gospodarstw domowych w Polsce (2016)

Status osoby referencyjnej	Majątek brutto		Majątek netto		Zadłużenie		
	Mediana (tys. zł)	Średnia (tys. zł)	Mediana (tys. zł)	Średnia (tys. zł)	% GD	Mediana (tys. zł)	Średnia (tys. zł)
Pracujący	293	410	256	370	53	16	74
Samozatrudniony	718	1123	672	1074	48	27	103
Emerytowany	234	314	225	300	24	3	14
Inny niepracujący	217	312	183	274	30	4	43

Źródło: NBP (2017), Zasobność gospodarstw domowych w Polsce.

Przedsiębiorca a ryzyko

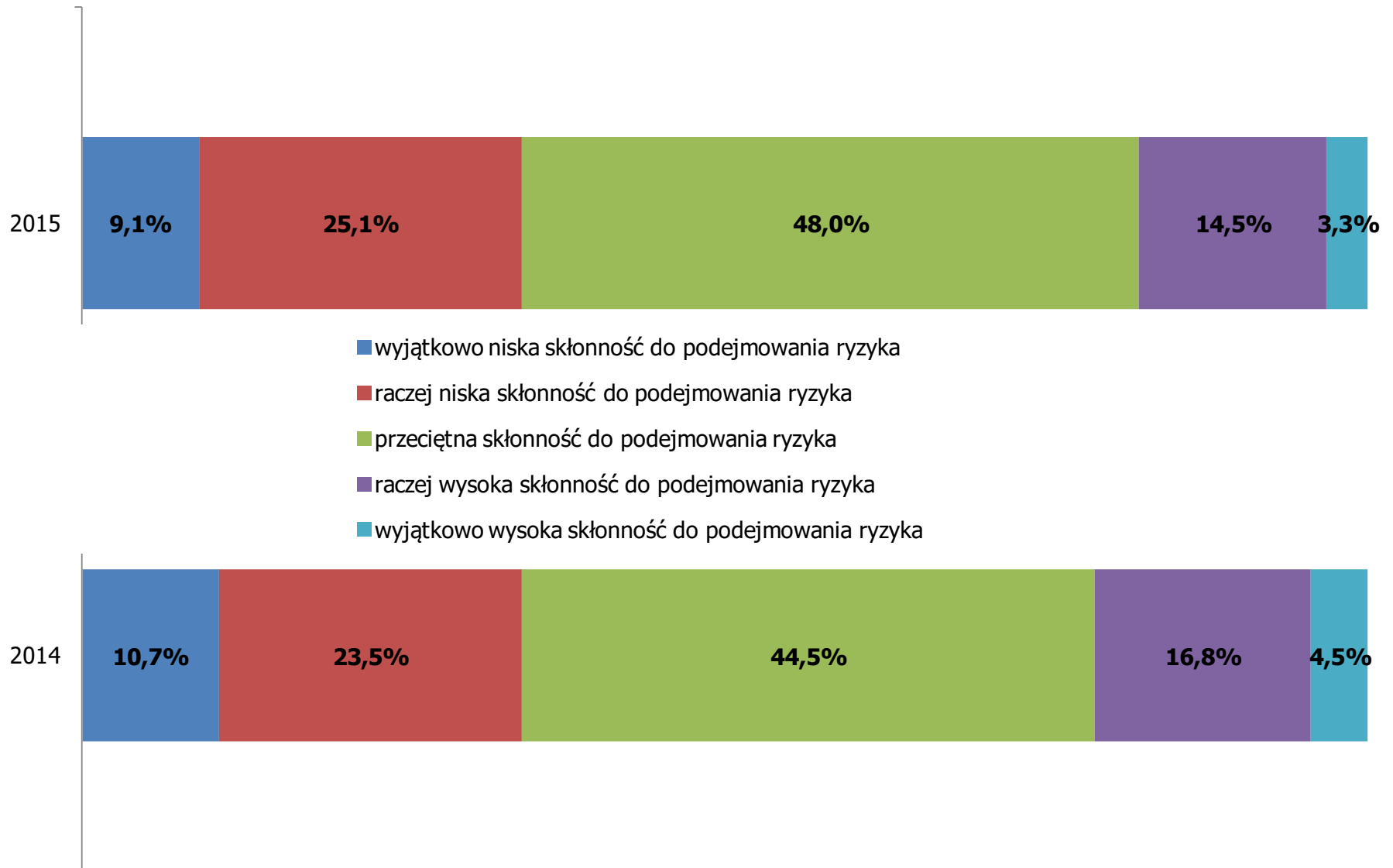
Ryzyko (*risk*) – można zdefiniować jako **prawdopodobieństwo, że podmiot gospodarczy poniesie straty** w następstwie podjęcia danej decyzji ekonomicznej [Encyklopedia Zarządzania].

Według prekursora badań nad przedsiębiorczością - Cantillona - **każdy, kto otrzymuje niepewny przychód, jest skłonny do ryzyka, może być utożsamiany z przedsiębiorcą.**

Przedsiębiorca - **posiada zdolność do ponoszenia ryzyka i umiejętność działania w warunkach niepewności, nie jest natomiast ryzykantem, potrafi kalkulować i wybierać te przedsięwzięcia, przy których ponoszone ryzyko jest współmierne do przewidywanych korzyści.** Zysk przedsiębiorcy jest więc wynagrodzeniem za ponoszone ryzyko i zmaganie się z niepewnością [F. Knight].

Wg Druckera **każdy, kto jest w stanie sprostać wymogom podejmowania ryzykownych decyzji, może nauczyć się przedsiębiorczego działania i tym samym zostać przedsiębiorcą.**

Skłonność do ryzyka - sprawy biznesowe

Źródło: QUALIFACT, Finanse MSP 2015.

Nastawienie do ryzyka w sprawach biznesowych a zachowania gospodarcze

Zachowania gospodarcze	Nastawienie do ryzyka - poziom			χ^2	V	p
	Niski	Średni	Wysoki			
Inwestycje w ostatnim roku	34,3%	43,7%	47,0%	14,6	0,10	0,001
Plany inwestycyjne	28,2%	33,9%	39,0%	9,7	0,08	0,008
Wprowadzanie innowacji	15,3%	23,0%	30,3%	23,8	0,13	0,000
Korzystanie z kredytów	19,6%	27,4%	29,3%	11,7	0,09	0,003
Eksport / import	3,8%	10,2%	9,7%	15,9	0,10	0,000

Źródło: opracowanie własne na podstawie badań ankietowych (n=1469).

Nastawienie do ryzyka w sprawach biznesowych a wyniki finansowe

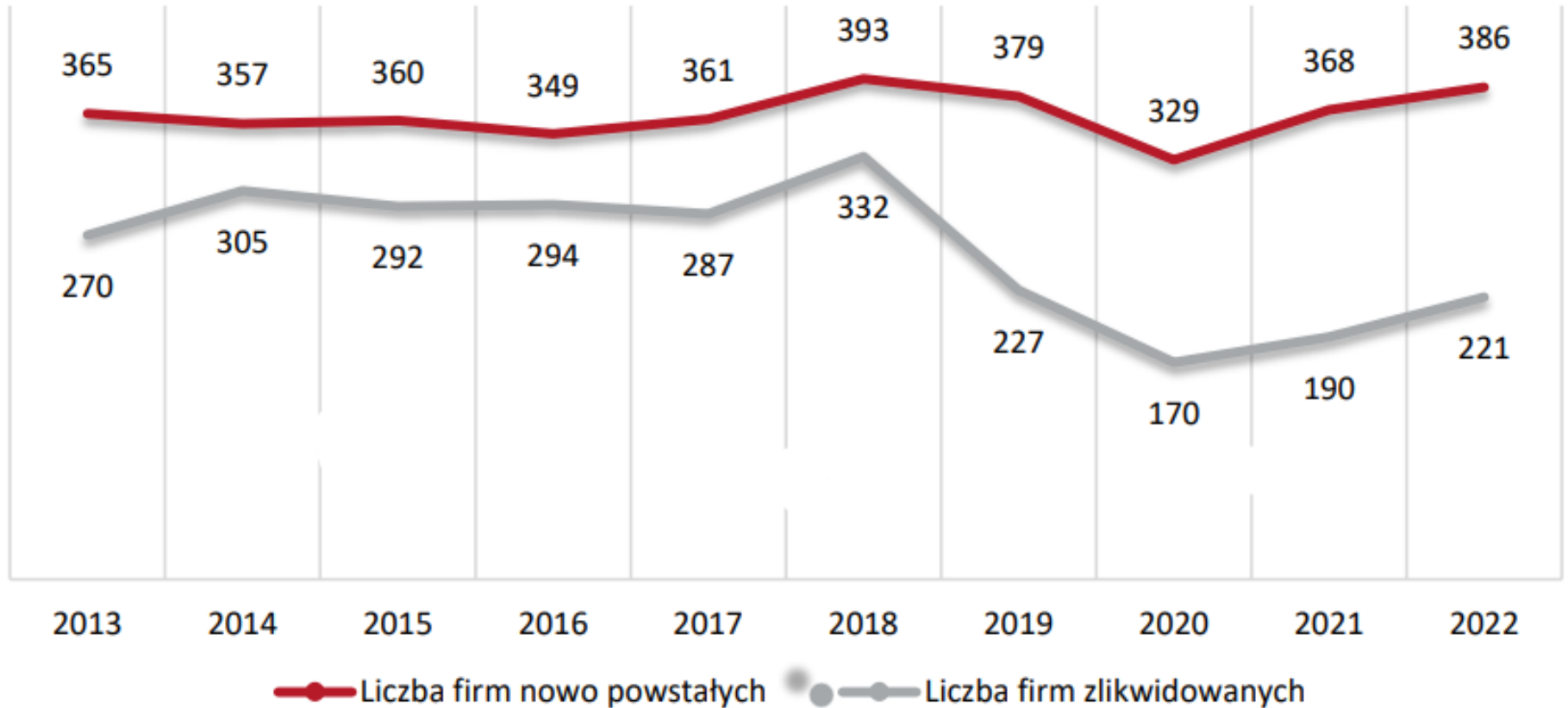
Wyniki finansowe	Nastawienie do ryzyka - poziom			χ^2	V	p
	Niski	Średni	Wysoki			
Wzrost obrotów	14,2%	15,8%	23,0%	12,3	0,06	0,015
Spadek obrotów	19,4%	21,8%	18,0%			
Wzrost zysków	13,1%	15,0%	22,3%	16,1	0,08	0,003
Spadek zysków	24,4%	25,2%	17,7%			
Problemy z płynnością	32,3%	32,8%	32,0%	0,1	0,01	0,966

Źródło: opracowanie własne na podstawie badań ankietowych (n=1469).

Skłonność do akceptacji ryzyka finansowego

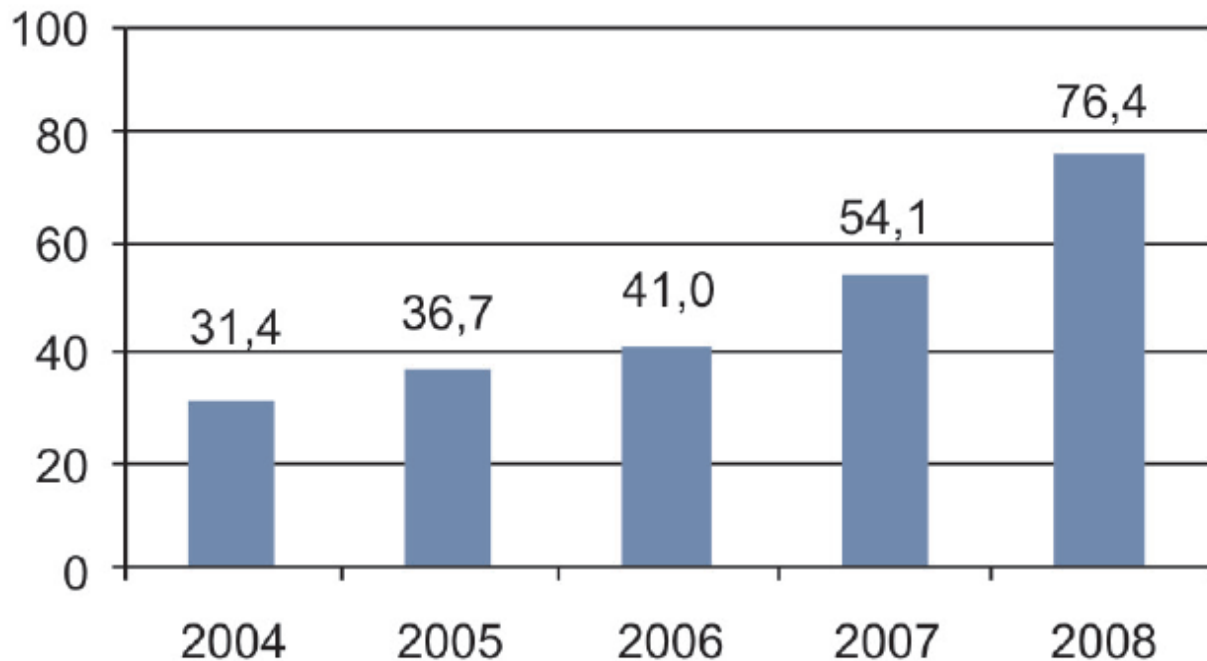
Skłonność do akceptacji ryzyka finansowego	Studenci bez intencji przedsiębiorczych	Studenci wykazujący intencje przedsiębiorcze
wyjątkowo wysoka skłonność do podejmowania ryzyka	1%	1%
raczej wysoka skłonność do podejmowania ryzyka	13%	27%
przeciętna skłonność do podejmowania ryzyka	36%	47%
raczej niska skłonność do podejmowania ryzyka	38%	24%
wyjątkowo niska skłonność do podejmowania ryzyka	12%	1%
OGÓŁEM	100%	100%

Liczba przedsiębiorstw nowo powstałych i zlikwidowanych w Polsce (w tys.)

Wskaźnik przeżycia do 2009 r. przedsiębiorstw powstałych w latach 2004–2008 (w %)

Źródło: PARP, 2010.

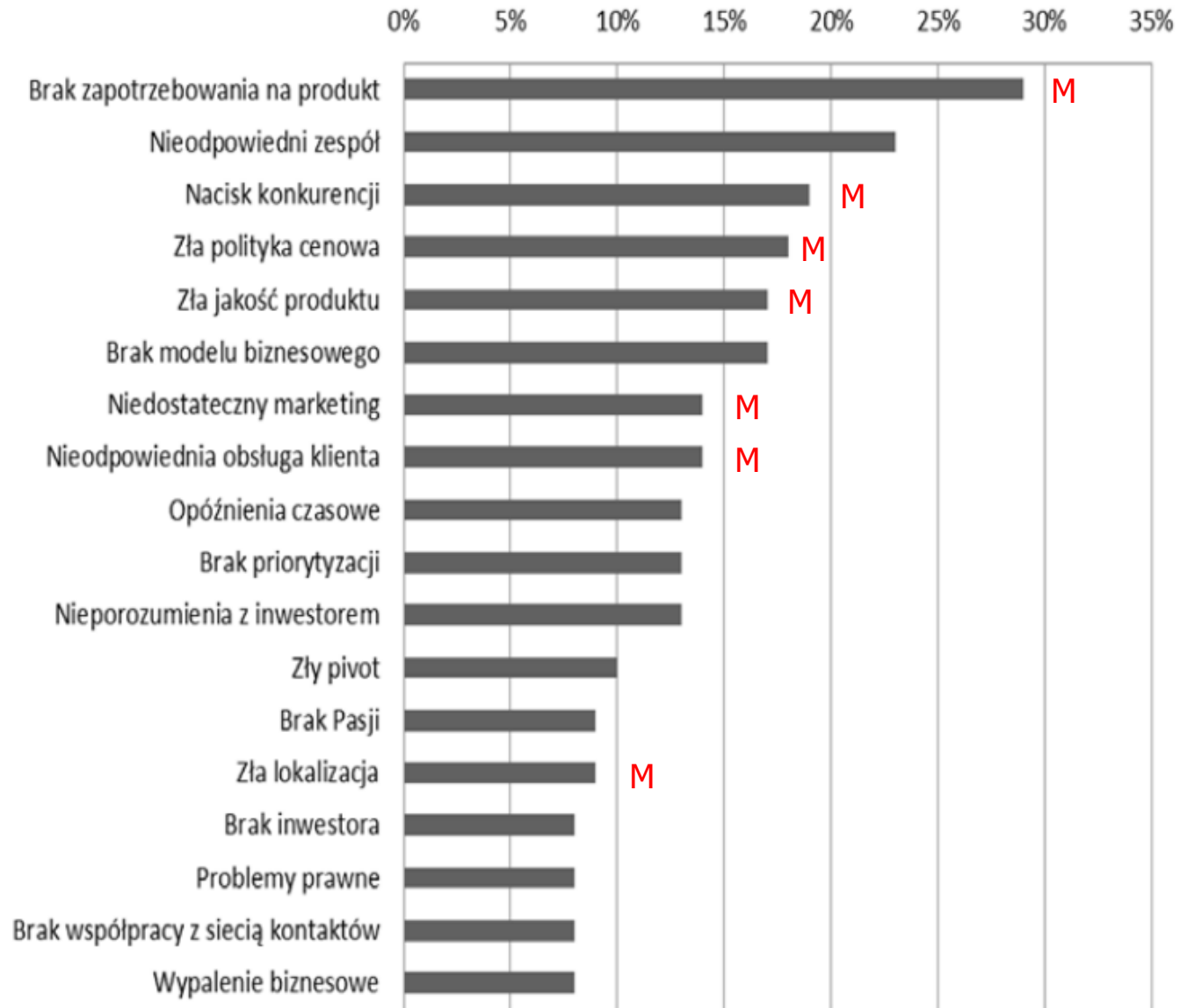
67,0%

Wskaźnik przeżycia pierwszego roku przedsiębiorstw niefinansowych

2022-
2023

Źródło: GUS, 2023.

Główne powody upadku start-upów

Źródło: Sobczak, 2015.

Przedsiębiorczość

Przedsiębiorczość - zakładanie i prowadzenie działalności gospodarczej; dotyczy to zarówno zakładania małych, rodzinnych firm, jak również przedsiębiorstw średnich.

D. Łochnicka

Przedsiębiorczość - polowanie na okazje wszędzie tam, gdzie lokalna nierównowaga na rynku może przynieść zysk nadzwyczajny; zdolność do przewidywania i skłonność do podejmowania ryzyka.

R. Cantillon (1775)

Przedsiębiorczość - proces organizowania i prowadzenia działalności gospodarczej oraz podejmowania związanego z nią ryzyka.

R.W. Griffin

Przedsiębiorczość - umiejętność wykorzystywania pomysłów i zasobów niedostrzegalnych dla innych, co daje szansę przekształcenia nowych inicjatyw w realną, opłacalną działalność gospodarczą.

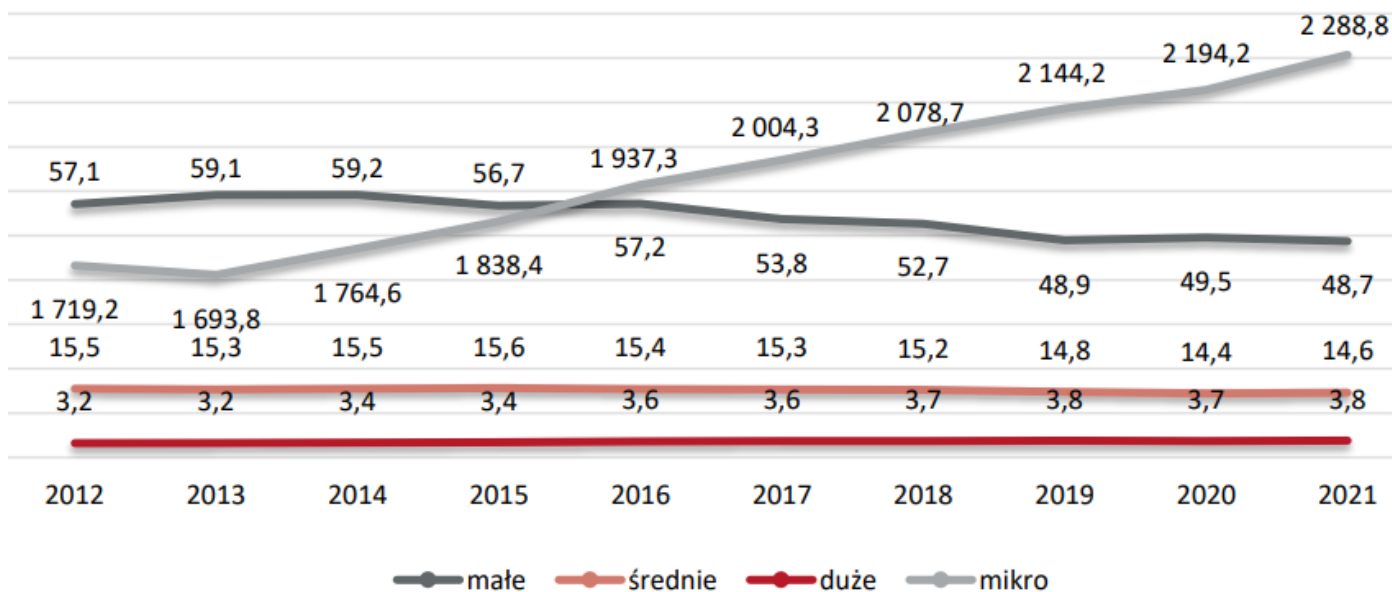
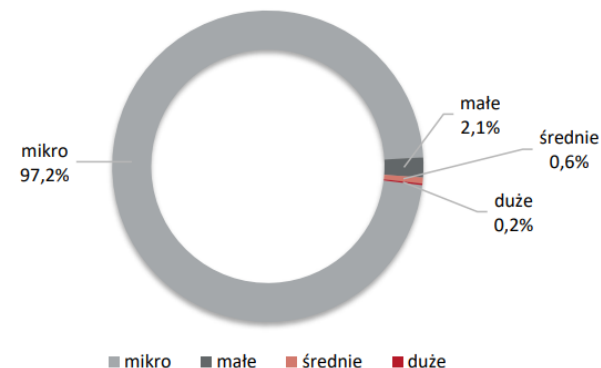
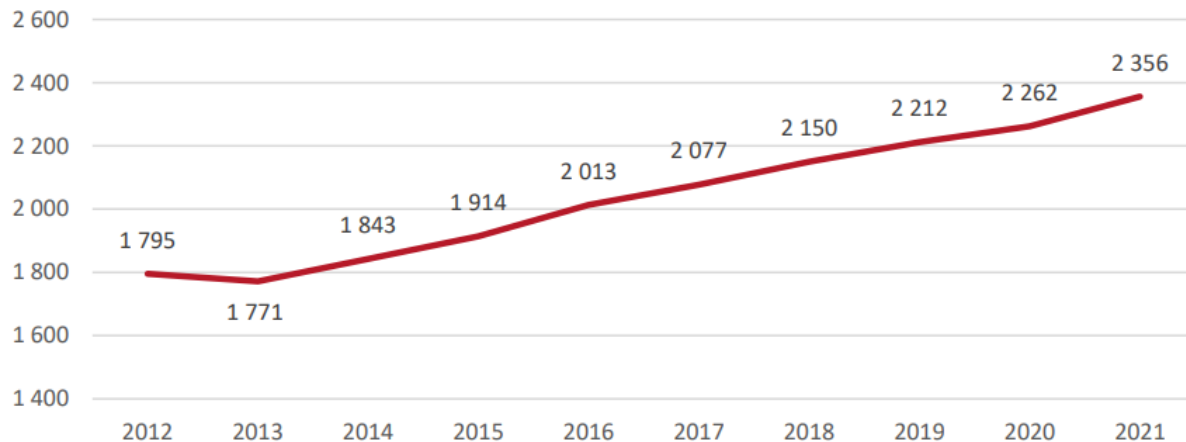
J. Macieja

Liczba podmiotów gospodarczych, REGON 29.02.2024

Grupa	Liczba	%
0-9	5 012 926	96,9%
10-49	130 558	2,5%
50-249	26 931	0,5%
250-999	3 477	0,1%
1000 i więcej	743	0,0%
RAZEM	5 174 635	100,0%

Źródło: GUS 2024.

Liczba przedsiębiorstw aktywnych w Polsce (w tys.)

Assets and income, by size of business, USA 2022

(Thousands of dollars)

	Business owners			All others
	Nonemployer	Two to five employees	More than five employees	
Share of businesses	52.2%	25.4%	22.4%	n.a.
Business assets (mean)	142.7	959.4	3,834.7	n.a.
Business assets (median)	0.0	141.0	400.0	n.a.
Net worth (mean)	1,069.0	1,557.4	4,068.2	566.1
Net worth (median)	194.0	575.9	1,250.7	155.7
Usual income (mean)	143.1	216.9	542.8	101.4
Usual income (median)	84.8	135.2	237.2	67.0
Actual income (mean)	173.2	232.2	613.3	105.5
Actual income (median)	73.5	135.1	216.9	64.9

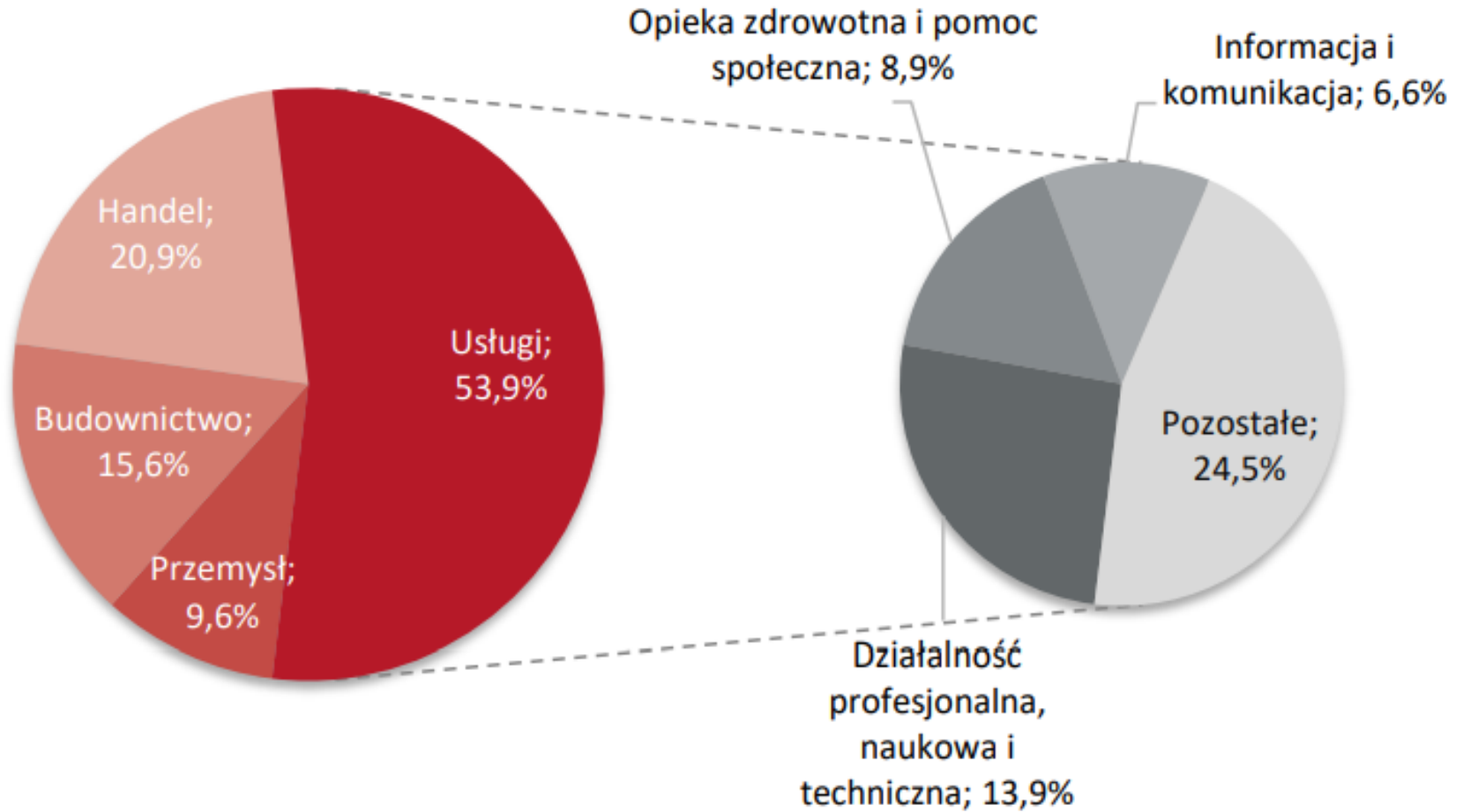
Źródło: FED (2023), Changes in U.S. Family Finances from 2019 to 2022.

Liczba przedsiębiorstw aktywnych oraz liczba pracujących w Polsce i w UE, 2020

	POLSKA	UE-27
Liczba i struktura przedsiębiorstw		
Liczba przedsiębiorstw	2 066 209	23 382 451⁹
mikro	1 963 893 (95,0%)	21 851 492 (93,5%)
małe	84 353 (4,1%)	1 287 959 (5,5%)
średnie	14 712 (0,7%)	201 000 (0,9%)
duże	3 251 (0,2%)	42 000 (0,2%)
<i>(dane za 2020 r.)</i>		
Pracujący w przedsiębiorstwach		
Liczba pracujących w przedsiębiorstwach	9 996 913	127 619 912
mikro	3 477 828 (34,8%)	37 204 470 (29,2%)
małe	1 664 747 (16,7%)	24 743 146 (19,4%)
średnie	1 519 964 (15,2%)	20 088 003 (15,7%)
duże	3 334 374 (33,3%)	45 584 293 (35,7%)
<i>(dane za 2020 r.)</i>		

⁹ Polska jest 5-tym krajem w UE z najwyższą liczbą przedsiębiorstw po: Włoszech 3,64 mln, Francji 3,08 mln, Hiszpanii 2,68 mln, Niemczech 2,49 mln.

Struktura MSP wg podstawowego obszaru działalności

Udział w tworzeniu PKB różnych grup przedsiębiorstw

Rok	PKB (mln zł)	Firmy ogółem	MSP razem	Mikro	Małe	Średnie	Duże	Inne podmioty	Cła i podatki ⁵⁰ w relacji do PKB
2011	1528127	71,8%	47,3%	29,4%	7,8%	10,1%	24,5%	16,1%	12,2%
2012	1596378	73,0%	48,5%	29,7%	7,8%	11,0%	24,5%	15,6%	11,4%
2013	1662678	73,5%	50,1%	30,8%	8,8%	10,6%	23,4%	15,3%	11,2%
2014	1719146	73,4%	50,0%	30,2%	8,9%	11,0%	23,4%	15,2%	11,2%
2015	1799321	74,0%	49,9%	30,5%	8,1%	11,3%	24,1%	14,7%	11,3%
2016	1858468	73,6%	49,8%	30,2%	8,5%	11,1%	23,8%	14,9%	11,6%
2017	1989314	72,3%	49,1%	30,3%	8,2%	10,7%	23,2%	15,0%	12,7%
2018	2120480	72,7%	49,1%	29,0%	9,1%	11,1%	23,6%	14,3%	13,0%
2019	2293199	72,3%	49,6%	30,6%	8,8%	10,2%	22,7%	15,0%	12,7%
2020	2338996	71,6%	43,6%	29,5%	9,1%	5,0%	28,0%	18,9%	9,5%

Wyniki finansowe przedsiębiorstw w Polsce, 2022

Wyszczególnienie	Przedsiębiorstwa niefinansowe				
	ogółem total	według liczby pracujących			
		do 9 osób	10–49	50–249	250 i więcej osób
Przychody ogółem w mln zł	7 917 143	1 869 106	866 810	1 509 987	3 671 239
w %	100%	24%	11%	19%	46%
Koszty ogółem w mln zł	7 259 465	1 575 921	804 953	1 412 653	3 465 939
w %	100%	22%	11%	19%	48%
Zysk brutto w mln zł (podmiotów osiągających dodatni wynik finansowy)	761 670	356 310	70 250	106 449	228 661
w %	100%	47%	9%	14%	30%

Liczba pracujących w przedsiębiorstwach w Polsce, 2022

Wyszczególnienie	Przedsiębiorstwa niefinansowe				
	ogółem total	według liczby pracujących			
		do 9 osób	10–49	50–249	250 i więcej osób
Pracujący	10 291 375	4 377 576	1 025 599	1 534 865	3 353 335
w %	100%	43%	10%	15%	33%
Zatrudnieni	7 109 299	1 538 659	947 817	1 461 021	3 161 801
w %	100%	22%	13%	21%	44%

Źródło: GUS 2023.